

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Terezy Kučerové a soudců JUDr. Věry Balejové a JUDr. Michala Hájka ve věci

žalobce: **K. O.**
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, Praha 8 – Dolní Chabry

proti
žalovanému: **Městský úřad Humpolec**
sídlem Horní náměstí 300, Humpolec

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

- I. Určuje se,** že zásah žalovaného, spočívající v tom, že žalobci bezodkladně nevrátil určenou částku ve výši 1 000 Kč uhrazenou opožděně dne 10. 7. 2018 pod VS9112002259, ale vrátil ji až dne 27. 12. 2018, **byl nezákonný.**
- II. Žalovaný je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **8 800 Kč** do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Václava Voříška.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou krajskému soudu dne 11. 1. 2019 se žalobce ve smyslu § 82 věty poslední zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá deklaratorního určení nezákonnosti zásahu spočívajícího v tom, že mu žalovaný

bezodkladně nevrátil určenou částku ve výši 1 000 Kč uhrazenou opožděně dne 10. 7. 2018 pod VS 9112002259, ale vrátil ji až dne 27. 12. 2018.

2. Ke genezi věci žalobce uvedl, že dne 20. 6. 2018 mu byla doručena výzva podle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), kterou byl žalobce mj. vyzván k úhradě předmětné finanční částky ve výši 1 000 Kč, a to do 15 dnů ode dne obdržení této výzvy (§ 125h odst. 3 téhož zákona). Žalobce tuto částku žalovanému zaslal dne 10. 7. 2018, tj. 20. den – opožděně po splatnosti. Podle § 125h odst. 7 téhož zákona platí, že uhrazenou částku po dni splatnosti obecní úřad (žalovaný) bezodkladně vrátí provozovateli vozidla. Tato částka byla však žalobci vrácena až dne 27. 12. 2018, tj. téměř po půl roce, a proto dle hodnocení žalobce v rozporu s uvedeným ustanovením zákona.
3. Žalovaný uvedeným postupem v rozporu s § 125h odst. 7 zákona o pozemních komunikacích dle názoru žalobce nezákonně zasáhl do jeho práva, když k vrácení částky nepřistoupil bezodkladně, čímž mu bylo nezákonně zasaženo do vlastnického práva k těmto finančním prostředkům. K tomuto zásahu jako takovému žalobce analogicky odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2018, č. j. 4 Afs 190/2018, ze dne 14. 8. 2014, č. j. 10 Afs 28/2014 – 51, rozsudek ze dne 16. 12. 2015, č. j. 6 Afs 85/2015 – 39 a ze dne 15. 5. 2014, č. j. 9 As 37/2014 – 43.
4. Závěrem žaloby vyjádřil žalobce a jeho právní zástupce požadavek na důslednou anonymizaci rozhodnutí zdejšího soudu při jeho publikování, a to včetně osobních údajů právního zástupce (advokáta), včetně apelu směřujícímu k Nejvyššímu správnímu soudu, aby tyto údaje nebyly veřejně publikovány.
5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí.
6. Žalovaný, vědom si své povinnosti dle § 125h odst. 7 zákona o provozu na pozemních komunikacích, konstatoval, že částku uhrazenou žalobcem dne 11. 7. 2018, tj. po stanovené lhůtě, vrátil dne 21. 12. 2018 opožděně, což mělo být způsobeno abnormálním vytížením úřadu. I přes toto pochybení je žalovaný přesvědčen, že s ohledem na navrácení finanční částky nedosahuje jeho pochybení intenzity předpokládané zákonem v § 82 s. ř. s. Deklaratorní povahu podané žaloby považuje žalovaný za zjevné zneužití práva, neboť eventuální zásah do práv žalobce byl již napraven a jediným smyslem podané žaloby je přiznání nákladů řízení. Z tohoto důvodu je žalovaný přesvědčen o důvodnosti postupu dle § 60 odst. 7 s. ř. s. a nepřiznání nákladů řízení žalobci.
7. Žalobce ve své replice ze dne 22. 3. 2019 konstatoval nespornost jím tvrzených skutečností, které žalovaný ve svém vyjádření potvrdil. Argumentaci žalovaného týkající se vytíženosti úřadu a absence faktického zásahu do svých práv neshledal žalobce důvodnou, neboť vytíženost úřadu nelze klást k jeho tíži a k zásahu do jeho práv postupem žalovaného v rozporu se zákonem zcela zjevně došlo. Co se týče práva na náhradu nákladů řízení, žalobce svoji žalobu považuje za legitimní prostředek obrany, není si vědom jakékoli účelovosti či zneužití práva a má za to, že mu náhrada nákladů řízení náleží v plné výši.
8. Ze správního spisu vyplynuly pro nyní projednávanou věc následující podstatné skutečnosti: Dne 2. 6. 2018 bylo automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy zjištěno, že vozidlo, jehož provozovatelem je žalobce, překročilo při provozu na pozemních komunikacích nejvyšší povolenou rychlost, načež byl žalobce výzvou ze dne 20. 6. 2018 vyzván k úhradě částky 1 000 Kč do 15 dnů. Z výzvy k podání vysvětlení ze dne 19. 11. 2018 se poté podává, že žalobce uhradil stanovenou částku 1 000 Kč dne 11. 7. 2018, kdy byla tato částka připsána na účet žalované, tedy opožděně, a proto žalovaný konstatoval svoji povinnost k bezodkladnému vrácení této částky žalobci. Ve správním spise je rovněž založeno „vyrovnání předpisů a plateb dle

výběrů“ ke dni 2. 1. 2019 a 18. 1. 2019, ve kterých jsou evidováni jednotliví poplatníci a zůstatky na jejich daňovém účtu u žalovaného.

9. Krajský soud se zabýval žalobou podle § 82 a násl. s. ř. s. a hodnotil, zda se v dané věci jednalo o shora vymezený nezákonný zásah žalovaného. Krajský soud rozhodl ve věci bez jednání, neboť pro to byly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
10. Žaloba je důvodná.
11. Žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem či donucením správního orgánu vymezuje § 82 s. ř. s., z něhož vyplývá, že ten, „kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen ‚zásah‘) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“
12. Při posuzování důvodnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu lze vycházet z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, který deklaruje, že ochrana „podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li – a to kumulativně, tedy zároveň – splněny podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (‘zásahem‘ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka)... Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.“
13. Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, vyplývá, že „zásahová žaloba chrání proti jakýmkoli jiným aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení. Nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.“. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2014, č. j. 10 Afs 28/2014-52, je zásahem ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s. samotné zadržování finančních prostředků po nepřipustně dlouhou dobu. Krajský soud proto považuje 1., 4. a 5. podmínku za splněné. Zbývá tedy posoudit, zda žalobce byl zkrácen na svých právech nezákonným zásahem.
14. Z § 125h odst. 3 zákona o silničním provozu vyplývá povinnost žalobce zaplatit správním orgánem určenou částku, a to do 15 dnů od doručení výzvy. V případě hrazení poplatku převodem z účtu musí být příslušná částka nejpozději patnáctým dnem po doručení výzvy připsána na účet správního orgánu.
15. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že stanovená částka byla na účet žalovaného připsána ve středu dne 11. 7. 2018, přičemž žalobce byl k úhradě povinen nejpozději do pondělí dne 9. 7. 2018, tj. po dni splatnosti. V takovém případě platí dle § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu, že „[j]e-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.“
16. Neurčitý právní pojem „bezodkladně“ není v právním řádu vymezen, jehož aplikace závisí na odborném posouzení v každém jednotlivém případě. K obsahu tohoto pojmu je možné poukázat například na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2013, sp. zn. 32 Cdo 2484/2012 (rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na www.nsoud.cz), který se zabýval pojmem obdobným („bez zbytečného odkladu“), a v němž Nejvyšší soud dospěl k následujícímu závěru: „Z časového určení ‚bez zbytečného odkladu‘ je třeba dovodit, že jde o velmi krátkou lhůtu, již je míněno bezodkladné, neprodlené, bezprostřední či okamžité jednání směřující ke splnění povinnosti či ke učinění právního úkonu či jiného projevu vůle, přičemž doba trvání lhůty bude záviset na okolnostech konkrétního případu. Takové posouzení lhůty ‚bez zbytečného odkladu‘ zcela koresponduje s právními závěry, ke nimž dospěl Nejvyšší soud ve své judikatuře při řešení konkrétních případů (srov. například rozsudky ze dne 12. června 2008, sp. zn. 21 Cdo

2869/2007, ze dne 29. června 2010, sp. zn. 33 Cdo 1508/2008, a ze dne 19. října 2010, sp. zn. 25 Cdo 4634/2008, dále též usnesení ze dne 24. dubna 2012, sp. zn. 23 Cdo 113/2012, jež jsou veřejnosti dostupné in www.nsoud.cz). Rovněž tak Ústavní soud (srov. náleze ze dne 15. srpna 2005, sp. zn. IV. ÚS 314/05, publikovaný ve Sbírce nálezu a usnesení Ústavního soudu č. 38, ročník 2005, pod číslem 159) vysvětlil, že „vágní“ pojem „bez zbytečného odkladu“ je třeba vykládat vždy s ohledem na okolnosti konkrétního případu s tím, že v každém konkrétním případě je třeba vždy zkoumat, zda dlužník bezodkladně využil všechny možnosti pro splnění této povinnosti, případně jaké skutečnosti mu v tom bránily. Rovněž tak podle judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. například jeho rozsudky ze dne 20. listopadu 2008, sp. zn. 6 As 1/2008, ze dne 12. srpna 2010, sp. zn. 9 Afs 20/2010, a ze dne 12. srpna 2010, sp. zn. 9 Afs 21/2010, jež jsou veřejnosti dostupné in www.nssoud.cz) jde o lhůtu v řádu dnů, maximálně týdnů, v co nejkratším časovém úseku, přičemž v praxi je nutno tento pojem vykládat podle konkrétního případu (tedy „ad hoc“) v závislosti od účelu, který chce zákonodárce konkrétním ustanovením za pomoci tohoto pojmu dosáhnout.“

17. Krajský soud neshledal, že by úmyslem zákonodárce ve vztahu k § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu bylo cokoli jiného než navrácení opožděně zaplacené částky, která v daném okamžiku představuje bezdůvodné obohacení na straně obce, jejíž obecní úřad provozovatele vozidla k uhrazení určené částky vyzval (srov. Bušta, P. a Kněžínek, J. *Zákon o silničním provozu. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016 [ASPI]). Lze proto dovodit, že k navrácení částky musí obecní úřad přistoupit ve lhůtě nepřekračující čas běžně potřebný k administraci takovéhoho úkonu (zpravidla tedy v řádu dnů).
18. Z tvrzení žalobce se podává, že tato částka byla žalovaným vrácena na jeho účet dne 27. 12. 2018, přičemž žalovaný dle svého vyjádření vrátil tuto částku dne 21. 12. 2018 (zjevně den odepsání částky z účtu žalovaného). Krajský soud dospěl k závěru, že vrácení finanční částky žalobci až dne 27. 12. 2018, tj. po 169 dnech, k čemuž žalobce navrhl jako důkaz jím předložený výpis z bankovního účtu, zcela zjevně bezodkladným vrácením nebylo. Rozhodný den k navrácení částky je den, kdy bylo žalobci opětovně umožněno s touto částkou nakládat, tedy den, kdy mu byla tato částka připsána na bankovní účet. Rozdíl mezi uvedenými dny (den odepsání z účtu žalovaného vs. den připsání na účet žalobce) v řádu několika málo dnů nemá na posouzení toho, že v souladu se zákonem nebylo k navrácení dané částky přistoupeno bezodkladně, jakýkoli vliv.
19. V dané věci je přitom zcela nesporné, že výběrem finanční částky dochází k zásahu do právní sféry jednotlivce – konkrétně k zásahu do jeho vlastnických práv, neboť minimálně po určitou dobu pozbývá právo nakládat se svým majetkem (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2014, čj. 9 As 37/2014-43, č. 3074/2014 Sb. NSS). Taktéž podmínky 2. a 3. proto krajský soud považuje za naplněné.
20. Za zcela zásadní považoval krajský soud to, že žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že „své ojedinělé pochybení uznává s tím, že bylo způsobeno nedopatřením v důsledku abnormálního pracovního vytížení zaměstnanců“, čímž se ztotožnil s žalobcem uváděnými skutečnostmi a učinil je nespornými, byť žalobu jako takovou považoval za nedůvodnou. Nedůvodnost žaloby shledával žalovaný v tom, že se z jeho strany jednalo o mimořádné pochybení způsobené abnormálním vytížením, stejně jako ve skutečnosti, že s ohledem na faktické navrácení této částky nedosáhl zásah do práv žalobce intenzity předpokládané zákonem. Tyto skutečnosti však nelze s ohledem na shora uvedený výklad akceptovat, neboť pozdní vrácení předmětné částky nic nezmění na skutečnosti, že žalobci bylo zasaženo do jeho ústavně zaručeného práva na majetek a bylo mu po dobu cca půl roku znemožněno s předmětnou finanční částkou nakládat, přičemž tento zásah měl zcela zjevně původ v jednání žalobce, resp. jeho nezákonné nečinnosti při vrácení uhrazené částky. Jakékoli poměrování intenzity v tomto směru není na místě; samotné vrácení předmětné částky na této skutečnosti již nic nezmění. Pracovní vytížení, či jiné překážky na straně žalovaného, nelze klást z povahy věci k tíži žalobce.
21. Na závěr krajský soud k námitce/sdělení žalobce spočívající v nesouhlasu se zveřejňováním osobních údajů žalobce a právního zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a požadavku

na naprostou anonymizaci sděluje, že jím uváděné skutečnosti nesouvisí s předmětem řízení, a nepřísluší proto krajskému soudu, aby se k nim vyjadřoval. Je možno připomenout závěry rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Ans 5/2012 - 29 (jakkoliv se rozsudek týkal poskytování informací, argumenty v něm vyslovené lze přiměřeně použít také v této věci): „*Jméno a příjmení advokáta jsou na základě zvláštního právního předpisu zapsána ve veřejně přístupné seznamu. Pokud jsou uvedena v souvislosti s jeho působností, pro kterou byla do veřejně přístupného seznamu zapsána (zde v souvislosti s výkonem advokacie a zastupováním klienta před soudem), nejedná se bez dalšího o chráněné údaje, které by bylo nezbytné anonymizovat. Tím spíše takovým údajem nejsou iniciály advokáta a jeho sídlo, které je již ze své povahy údajem veřejným. S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že způsob, jakým zdejší soud standardně zveřejňuje anonymizované verze svých rozhodnutí, neporušuje ani v této věci právo na ochranu osobních údajů či soukromí žalobce anebo Mgr. Václava Voříška. Pokud se Mgr. Václav Voříšek cítí být „sekundárně viktimizován“, je-li Nao 119/2017 spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení.*“ Ostatně odkázat lze i na závěry rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2018, č. j. 31 A 68/2018 – 177, který mj. řešil zákonnost zveřejnění rozsudku zdejšího soudu na webových stránkách Nejvyššího správního soudu a dospěl k závěru, že publikace rozsudků správních soudů v současné podobě je v souladu se zákonem. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2019, čj. 7 As 524/2018 – 42, odmítnuta.

22. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná. Proto rozhodl na základě § 87 odst. 2 s. ř. s., že provedený zásah byl nezákonný.
23. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl skutečnosti, ze kterých dovozuje naplnění předpokladů pro postup dle § 60 odst. 7 s. ř. s., dle něhož může soud, jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům zcela nebo zčásti nepřiznává. Tyto důvody shledal žalovaný v tom, že předmětnou částku žalobci vrátil a účelem podané žaloby je tak pouze přiznání náhrady nákladů řízení a jedná se tak o zjevné zneužití práva, které nepožívá právní ochrany. S touto argumentací se však nelze ztotožnit, neboť žalobci nelze klást k tíži uplatnění jeho ústavně garantovaného práva na přístup k soudu, v tomto případě práva domáhat se deklaratorním výrokem vyslovení toho, že postup žalovaného byl nezákonným zásahem. Jak krajský soud uvedl výše, to, že žalovaný již danou částku vrátil, nic nezmění na tom, že jeho postupem bylo do práv žalobce zasaženo. Úvahy žalovaného o účelovosti podané žaloby nelze rovněž akceptovat, neboť v přednesené podobě se jedná o pouhé domněnky a spekulace; opačný závěr by vedl ke zcela absurdní situaci, za které by nebylo možné náhradu nákladů u deklaratorních žalob na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu nikdy přiznat. Žaloba dle § 82 věty poslední s. ř. s. je přitom plnohodnotným dílčím institutem v rámci systému záruk zákonnosti veřejné správy (kontroly veřejné správy) a právě svojí „deklaratorní povahou“ přispívá ve svém důsledku k dodržování zásady zákonnosti orgány veřejné správy.
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
25. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.
26. Pokud jde o procesně úspěšného žalobce, v jeho případě jsou náklady řízení představovány zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2 000 Kč a odměnou advokáta za zastupování v řízení o žalobě ve výši $2 \times 3\,100$ Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby) dle § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních

služeb (advokátní tarif), a paušální náhradou hotových výdajů 2×300 Kč, tj. 6 800 Kč. Repliku žalobce ze dne 22. 3. 2019 nepovažoval krajský soud za účelný úkon právní služby, neboť v této replice žalobce neuvedl žádné nové pro věc podstatné skutečnosti. Celkem se tak jedná o částku 8 800 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Českých Budějovicích 28. března 2019

JUDr. Tereza Kučerová v. r.
předsedkyně senátu